PUBLICACIÓ PER A LA GENT
CULTURALMENT ACTIVA

Via fora!

19

ESTIU 1988

PROMOTORA DE CULTURA POPULAR

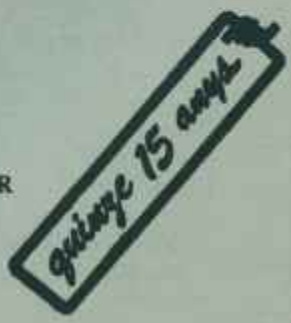

ENHAVO

3 CASADO DE SORCISTINOJ
5 PERFORTO KAJ NEPERFORTO
6 PERUO: TRADICIOJ POR LA ESTONTECO EN "CAJAMARCA"
8 ITALIO: IDOC
10 "LA PLANA": POTO KIE KUIRI ALTERNATIVAJN INICIATOJN
13 LA KASTELO DE LA FALKO
14 KONTRIBUAJOJ AL LA DEBATO PRI VOLONTECO
16 EUROCENTRALIZISMO KAJ POLITIKO
21 LA AJMARA, LINGVO POR AUTOMATAJ TRADUKOJ
22 AUTOMATA TRADUKO
24 CIRKAU LA DEKLAROJ PRI MEDIA AGRESO
26 KONVERSACIO KUN LA HOMTURAJ GRUPOJ DE BARCELONO

CONTENTS

3 WITCHES HUNT
5 VIOLENCE AND NO VIOLENCE
6 PERU: TOMORROW TRADITIONS IN CAJAMARCA
8 ITALY: I.D.O.C
10 "LA PLANA": A POT FOR COOKING ALTERNATIVE INICIATIVES
13 SPARROW-HAWK'S CASTLE
14 APORTATIONS TO THE DEBATE ABOUT VOLUNTARISM
16 EUROCENTILISM AND POLITICS
21 THE AIMARA, A LANGUAGE FOR AUTOMATIC TRANSLATIONS
22 AUTOMATIC TRANSLATION
24 ABOUT ENVIRONMENTAL SHOCK DECLARATIONS
26 CONVERSATION WITH "ELS CASTELLERS DE BARCELONA"

VIA FORA! Nº 19. Estiu del 1988. Publicació per a gent culturalment activa. Podeu reproduir-ne qualsevol part, però us agrairem que en féssiu constar la procedència. En aquest número han col·laborat l'Associació Catalana d'Esperanto, l'Albert Gorrell, la Sílvia Simó, l'Enric Collignon, l'Alba Bonastre i en Pere M. Martín i Burutxaga, en les traduccions i en Carles Molins d'Infografia Selecta en la fotocomposició. ENLLAÇ no s'identifica necessàriament amb els articles que van signats pels seus autors. Edita: ASSOCIACIÓ ENLLAÇ. Apartat de Correus 85, 08291 RIPOLLET (el Vallès Occidental). Telèfon: 692 51 83. I també amb seu al C.P.C.P, Turó dels Pujols, 08739 Guardiola de Font-rubí (l'Alt Penedès), telèfon 897 43 05. Imprès als Països Catalans per Gràfiques Salvadó (Barcelona). A.L.B. 13.925/1984.

CACERA DE BRUIXES

Als poders establerts sempre els ha fet nosa qualsevol actitud, activitat o acció que surti de la via reglamentada, i encara més si es tracta d'una dissidència ostensible i marcadament hostil al poder en qüestió. Conseqüentment, sempre han posat en marxa mecanismes tendents a anul·lar qualsevol manifestació contrària al poder establert en cada moment.
En aquest sentit, la fundació de la Inquisició a finals del segle XII no va representar en el fons cap novetat en el quefer repressor, ni les posteriors accions d'aquesta contra heretges, jueus, bruixes i altres destorbs no van ser el punt final d'un dolorós paràgraf.
Per no parlar d'estats ("tercermundista" dirien alguns) on més o menys tothom assumeix que la repressió està a l'ordre del dia, en el precís melic de la"societat lliure" fa poc més de trenta anys que MacCarthy i els seus acòlits engegaren una campanya de repressió política contra comunistes i altres "sospitosos" que hagués fet tremolar la terra si no s'hagués produït en els EEUU, paradís i paradigma de la llibertat. I aquell període va passar a la història amb el nom força simptomàtic que encapçala aquestes ratlles.
De caceres de bruixes, però, sempre n'han continuat fent, si cal inventant-les (que sembla que calgui sovint) o bé "civilitzant-ne" els mètodes (aquest cas no sembla que calgui tan sovint, com veurem més endavant). Ja ho podeu sospitar: no cal anar gaire lluny per tal de trobar exemples a l'abast.
En aquesta ocasió ens els forneixen els professionals espanyols (la classe política i la premsa) tornant a pertorbar el sector independentista i, de retruc, amples sectors de la societat catalana. Efectivament, així cal emmarcar la campanya organitzada contra la Crida al voltant de les subvencions rebudes de la Generalitat, subvencions que, d'altra banda, ningú ha comentat que també reben altres entitats, fins i tot els partits que tan cínicament afegeixen llenya al foc. Les bajanades llançades en forma d'acusació, com ara que en el Departament que tramita les subvencions hi treballa gent propera a la Crida, són arguments que demostren l'estultícia dels dirigents d'una campanya destinada a desprestigiar, paral·lelament, les institucions catalanes i el moviment d'alliberament nacional.
Aquest fet, però, ha quedat eclipsat pel següent gra d'un rosari massa llarg: el segrest (detenció, en diuen) del professor universitari i destacat independentista Carles Castellanos, la qual cosa ens fa present d'una manera punyent que la Inquisició no va desaparèixer el segle passat amb el decret d'abolició, ni desapareixerà fins que, parafrasejant el mateix Carles Castellanos en l'entrevista que li férem en el número setze de VIA FORA!, "no tinguem capacitat de canviar les coses, de generar una dinàmica de resistència a la política oficial". I per a això, tan important com saber què no volem, ho és tenir clar cap a on volem anar, quins objectius globals volem aconseguir.

EL MOVIMENT D'ALTERNATIVES SOCIALS I EL '92

Novament, i després de la pausa de l'estiu, aquest moviment s'ha posat en marxa en les seves tres vessants: Crítica i Alternatives al model Barcelona '92, Crítica i Alternatives al Vè Centenari i Reflexió sobre el moviment d'alternatives socials. Si esteu interessats en rebre informació o bé en participar-hi podeu adreçar-vos al Centre d'Estudis Joan Bardina, carrer dels Almogàvers 43, 2n telf. 300 00 67 o bé al carrer Rec Comtal, 18. Telf. 315 10 28.

VI JORNADES DE TEATRE D'ULLDECONA

Del 2 d'octubre al 13 de novembre del 1988 se celebraran a Ulldecona aquestes Jornades amb la realització de set espectacles teatrals amb la intenció d'oferir al públic d'Ulldecona i de la seva comarca una visió global i completa del teatre que es fa a casa nostra. Si hi esteu interessats podeu adreçar-vos al Centre Cultural i Recreatiu d'Ulldecona.

AGRICULTURA BIOLÒGICA

Del 17 de setembre al 17 de desembre es realitza el tercer curs d'agricultura biològica a la finca La Serra a Castellar del Vallès. Els temes que es desenvoluparan seran fruticultura i conreu de cereals biològics, Per a més informació, telefoneu al 30 000 67 de dimarts a divendres (Sat Karam).

CURS D'INTERVENCIÓ SOCIOECOLÒGICA
aportacions de la crítica ecològica a l'anàlisi social

Organitzat per ISPA (Institut de Sociologia i Psicologia Aplicades) es tracta d'oferir eines de reflexió i de debat sobre les interrelacions entre els processos sòcio-econòmics i ambientals. Té una durada de 38 hores i s'acabarà el desembre del 1988. Per a més informació podeu adreçar-vos a ISPA, carrer d'Amigó 17-19, telf. 209 77 46, 08021-BARCELONA

CICLE DE TARDOR A L'ARTESÀ

Els dissabtes dies 1, 5 i 29 d'octubre, 12 i 26 de novembre i 10 de desembre actuacions en directe de jazz dins del programa JAZZ A LA BARRA. Per a més informació dirigiu-vos al CENTRE CÍVIC L'ARTESÀ, travessia de Sant Antoni, ttel. 218 44 85, 08012 BARCELONA.

CARRUTXA 1

L'Associació de Cultura Popular Carrutxa, ha tret al carrer aquest butlletí que vol ser una nova experiència de comunicació amb els col·laboradors i simpatitzants de l'associació: Neix com a mitjà d'informació d'activitats i divulgació d'opinions, complementari d'altres publicacions de l'entitat. Podeu dirigir-vos per a més informació al carrer del Roser núm. 7, telf. (977) 30 19 28. 43201 REUS (Baix Camp).

VA DE PREMIS!

VIIè PREMI DE NARRATIVA INFANTIL I JUVENIL "GUILLEM CIFRE DE COLONYA"

Es tracta d'una convocatòria sobre literatura infantil i juvenil, en llengua catalana, destinat a premiar una novel·la sobre tema lliure per servir de lectura a infants i joves de 9 a 14 anys d'edat. Organitza Colonya-Caixa d'Estalvis de Pollença, plaça Major 7, 07460 POLLENÇA (Mallorca).

III PREMI JAUME VICENS VIVES-CAIXA DE BARCELONA

Es tracta d'un premi especialitzat en ciències socials. Podeu trobar les bases de la convocatòria a la Fundació Caixa de Barcelona, carrer de Jaume I, núm. 2, 08002-BARCELONA.

IV PREMI ÀNGEL FÀBREGAS

El treball ha de basar-se en iniciatives, reculls, projectes, recursos, encaminats a l'animació de les activitats en el temps lliure d'infants i joves. Podeu adreçar-vos a la Fundació Josep Sans, plaça d'Urquinaona núm. 11, 2n-3ª. 08010-BARCELONA.

PREMI D'ASSAIG JOSEP VALLVERDÚ

És convocat per l'Ajuntament de Lleida en col·laboració amb la Diputació de Lleida. Es tracta enguany de la seva cinquena edició.

VIOLÈNCIA I NO VIOLÈNCIA

Lluís Maria Xirinacs

És un tema important. Difícil. La Crida fa professió de no violència. En Carles Castellanos, injustament detingut, critica aquest plantejament de les coses. En el món de l'independentisme de nacions oprimides sempre surt la gran pregunta: independència per camins pacífics o amb lluita armada? Leon Uris explica a *Êxode* les tensions entre els sionistes partidaris d'obtenir la pàtria jueva per la via armada i els altres jueus que intentaren un camí pacífic.

Com l'espai és minso i el tema complex, permeteu-me d'enuciar algunes definicions i tesis concises, sempre segons el meu criteri, perfectament discutible per qui vulgui.

1. Energia, força, no són violència. L'energia és el constituent més bàsic de l'univers.
2. Violència és la força o l'energia d'uns que impedeixen la força o energia dels altres. Tant val per a persones, animals, vegetals, etc. hi ha molta violència en l'univers. El volcà crema plantes, animals, homes. El lleó es menja el cérvol. L'home ric sol explotar el pobre. L'univers semblaria més aviat pessimista.
3. No totes les violències valen igual davant l'ètica. És més comprensible la violència de l'oprimit per alliberar-se que la violència de l'opressor per oprimir. Qui rebutja per un igual la violència vingui d'on vingui no té prou discernitat.
4. En l'univers i entre els homes es donen molts equilibris "pacífics", resultat de la contraposició de dues violències iguals i contradictòries. Cal anar amb molta prudència a convèncer una de les parts, a que abandoni la violència. Es podria provocar el desencadenament de l'altra violència, fins aquell moment contrarestada. En general és més sensible a la no violència el violent més oprimit i honest. I en retirar-se de la lluita violenta pot permetre el pas al violent més opressor i deshonest.
5. En la violència defensiva s'amaga un reflex individual i col·lectiu espontani, que està posat per la mateixa naturalesa per a l'autodefensa i que expressa un estat bàsic de salut física, neuronal, mental. Renunciar a la pròpia defensa o a la dels seus encomanats pot ser fruit de malaltia, feblesa, covardia. "Més m'estimo un violent valent que un no violent covard" (Gandhi). Gandhi tenia com el seu millor llibre de capçalera, la *Bagavd Gifa* on Krishana anima Arjuna rei a lluitar militarment contra l'exèrcit sublevat del seu germà.
6. Totes aquestes consideracions fan que sigui difícil i no gens dogmàtic l'opció per la no violència pura. Certes opcions formalment no violentes poden amagar o desencadenar molta més violència que certs "pecadets" violents dels no violents. Molts amics europeus de Gandhi el titllaven sovint de massa heterodox. Ells eren més "purs".
7. Dit tot això, què és violència? No és la pau dels morts, ni el silenci dels oprimits, ni la prudència dels covards, ni els sentiments bondadosos. És quelcom més difícil, que requereix dos nivells. a) Un nivell ètic: voluntat d'agermanar els homes amb els homes i amb l'univers i b) Un nivell tècnic: intel·ligència pràctica per inventar dispositius o solucions pràctiques que integrin forces o energies antagòniques o contradictòries, com un volant suma les forces de les dues mans que el menen i que es mouen en sentit contrari. L'univers està ple d'equilibris no violents suma de contraris.

Sumar forces en comptes de frenar, reprimir, anul·lar una de les dues forces en litigi és el secret de la no violència activa. Cal saber cooperar, cal saber no cooperar, cal saber desobeir, cal saber inventar i practicar alternatives més intel·ligents, més eficaces, més harmonioses salvant la riquesa difícil de totes les parts afectades en qualsevol conflicte.

Lluís Maria Xirinacs

PERÚ: TRADICIONS PER A DEMÀ A CAJAMARCA

A partir d'una primera biblioteca fundada l'any 1971, una xarxa de 465 bilioteques rurals funcionen actualment al servei de 400 comunitats "índies" del departament de Cajamarca, al Nord del Perú. Quan la majoria de membres d'una comunitat mostren el desig de crear una biblioteca, aquesta es forma gràcies a la Unidad de Bibliotecas Rurales.

Els membres de la comunitat cerquen en el seu si un biliotecari voluntari i la comunitat signa un contracte amb l'Instituto Nacional de Cultura. Cada biblioteca disposa d'un petit fons permanent d'obres pràctiques, però la majoria de llibres circulen entre les comunitats. El bibliotecari es presenta —a peu— una vegada per trimestre en el centre de distribució més pròxim per canviar les obres llegides per altres de noves (escollides en funció de l'interès dels lectors). Una trentena de coordinadors a mig-temps, tenen cada un la responsabilitat d'una zona de treball, mentre que un Comitè central assegura la coordinació general i la recerca. El bibliotecari de la comunitat anima un cercle de lectura que serveix sovint com a centre d'alfabetització.

Des de fa un cert temps, els habitants de la regió expressaven el desig de veure publicada la seva narrativa, les llegendes i els contes que els avis expliquen als fills i als néts. Les biblioteques rurals, des de 1982, van respondre a aquesta primera preocupació, publicant una desena de fascicles de contes il·lustrats pels habitants d'aquestes comunitats. Aquestes publicacions han estat venudes—com ho seran les deu altres que completaran la sèrie— a preus accessibles per a tots, per l'intermediari dels bibliotecaris.

Gràcies a aquestes publicacions, els habitants han pres consciència del seu saber: la seva herència mereixia tornar a ser escrita i difosa. Aquesta confiança en si mateixos, que els han proporcionat aquests fascicles, l'han volguda utilitzar més enllà de les narracions. Han volgut que el seu saber utilitzat quotidianament en el treball de la terra, en la seva vida familiar, en la seva alimentació, en les seves creences i en el funcionament de la seva comunitat, estigui

també conservada per escrit i difós.
La Unidad ha respost amb un ambiciós projecte d'Enciclopèdia rural que està en vies de realitzar-se gràcies a l'ajuda d'una organització europea de promoció i de projecció de l'entorn cultural de les poblacions indígnes:*Tradicions per a Demà*.
Tradicions per a Demà, és una organització privada, i autònoma amb fins no lucratius, creada el 1986.
La constatació de *Tradicions per a Demà*, és la massa freqüent inadaptació d'esquemes de desenvolupament establerts abans, durant i després de la colonització: esquemes que pretenien aportar consell, tècnica i financiació sense consideració de l'home, del seu saber i, sobretot, del seu dret legítim d'intervenir en les eleccions que el concerneixen.
És per aquesta raó que *Tradicions per a Demà*, concentra els seus esforços exclusivament en les activitats de revalorització d'identitat cultural, sense tenir cap incidència immediata en el benestar material de les poblacions. Les comunitats índies amb les quals treballa l'organització a Guatemala, a Mèxic i al Perú, elles mateixes (sense cap intervenció exterior) han fixat les activitats per les quals han demanat un ajut de *Tradicions per a Demà*. *Tradicions per a Demà* intervé en la realització d'un projecte solament amb l'aport econòmic que d'altres han desatès.
Tant si es tracta de música, d'educació d'infants, de danses rituals, de la formació de mestres indígenes, o de teatre local, *Tradicions per a Demà*, intervé de la mateixa manera: cap ajuda pot estar acordada sense que la o les comunitats hagin estat visitades per l'organització i s'hagi verificat que la iniciativa prové del conjunt de la comunitat i no d'individus; la participació al finançament no pot cobrir de cap manera les despeses de funcionament durant un període llarg; es tracta únicament d'un ajut en capital, per tirar endavant una activitat ja existent, que es trobaria amenaçada.
L'Enciclopèdia de Cajamarca, és un projecte que s'estèn per un període de set anys; el seu pressupost —encara que sigui molt baix en l'escala de pressupostos de projectes de desenvolupament— sobrepassa les quantitats modestes per les quals l'associació intervé en general. Però l'ajut aportat no consisteix ni en salaris ni en fer-se càrrec de les despeses referents a l'estructura de la Unidad i que no estan directament associats a la realització de l'Enciclopèdia.
A més a més, la concepció inicial, del projecte referent a més de 400 comunitats, ha estat confiada a l'organisme coordinador, emanació representativa de les comunitats.

ELABORACIÓ DE L'ENCICLOPÈDIA

Els vint temes per a estudiar van ser escollits per membres de les biblioteques. Es refereixen a temes molt variats: "Déu Cajacho", tradició oral de Cajamarca; el sexe en el folklore de Cajamarca; els animals, les plantes; "Los Seres del más Acá" (aparicions sobrenaturals en la cultura popular de Cajamarca); les pedres i els minerals; els fenòmens naturals; les eines; el poble de l'avi; "Zonzaleando" (cants d'amor, de guerra, dels bruixots, dels morts); la ceràmica, els barrets; "Anem a teixir la història" (tints i teixits); la cuina: els ornaments i els vestits; els instruments de música; ballet i danses; lluites rurals; "En la gana, l'home en sap més" (la saviesa déls més dèbils); la medicina rural.
La informació és recollida a través d'enquestes sistemàtiques realitzades pels bibliotecaris, prop del seu Cercle de Lectura a partir de qüestionaris preparats pel Comitè Central de Coordinació. Tots els habitants que ho desitgen poden aportar la seva contribució al projecte. La compilació, el portar-ho a terme, la il·lustració i la publicació estan assegurades per la Unidad, que s'encarregarà igualment de la difusió per les bilioteques rurals i les escoles. El conjunt de 20 volums, als quals s'afegiran els 20 fascicles de contes, narracions i llegendes en curs d'elaboració, així com uns manuals de treball sobre uns projectes tècnics realitzats per la Unidad, constituiran l'Enciclopèdia camperola de Cajamarca.

ITÀLIA: IDOC

IDOC és un centre de recursos internacional especialitzat en recollir, processar i distribuir informació de moviments populars sobre el desenvolupament i els afers Nord-Sud dins d'una perspectiva d'alliberament social i humà. Va ser fundat el 1965 com a associació sense afany de lucre i amb àmbit internacional.
Les activitats d'IDOC inclouen:
—la recollida, classificació i indexació de documents relacionats amb les seves àrees d'interès;
—serveis d'informació, com la preparació de bibliografies, estudis i informes prospectius;
—el manteniment d'un centre de documentació del Tercer Món obert al públic;
—la publicació d'una revista bimestral internacional, *IDOC Internazionale*, i ocasionalment llibres;
—un programa anual de capacitació per a documentalistes d'organitzacions populars en el Tercer Món;
—la coordinació d'una xarxa electrònica global de centres de documentació en desenvolupament anomenada INTERDOC.

EL RECULL IDOC

L'IDOC manté un ampli recull de documents que tracten afers com ara el debat sobre el desenvolupament; església i societat; el Nou Ordre d'Informació i Comunicació al Món; drets humans i dels pobles, racisme; perfils de països: Tercer Món; grups socials, polítics i de ciutadans, moviments d'alliberament. En aquestes àrees, el centre de documentació recull publicacions especialitzades de tot el món així com material inèdit (textos de conferències i informes, fulls ciclostilats, etc.).

SISTEMA DE DOCUMENTACIÓ

L'IDOC va començar a recollir i processar documents sistemàticament el 1970. Ja el 1975, més de 18.000 documents estaven classificats per país i matèria d'acord amb el Sistema Decimal Universal (UDC).
El gener de 1975, l'IDOC va començar a fer servir l'OASIS (Open Access Symbiotic Information System),* un sistema manual basat en els principis de coordinació de conceptes i coincidència òptica. Ja el 1983, 40.000 documents havien estat emmagatzemats a OASIS.
El juny de 1983, l'IDOC va començar a fer servir un ordinador i un programa informàtic amb una lògica semblant a la del sistema OASIS.
A més de la documentació a què es pot accedir mitjançant el sistema d'informació informatitzat, l'IDOC també recull 250 publicacions periòdiques i manté al voltant de 250 dossiers sobre països i matèries.

SERVEIS

Aquesta informació està a disposició dels usuaris de l'IDOC mitjançant diversos serveis de documentació:
—serveis de referència: recerques bibliogràfiques, resums de lectures i referència a fonts originals d'informació i altres bases d'informació;
—serveis d'investigació: proveïment de "paquets" d'informació per cobrir necessitats específiques;
—serveis d'interpretació: preparació d'informes prospectius, resums i anàlisis de continguts sobre temes específics a càrrec dels especialistes de l'IDOC en àrees diverses;
—serveis de fotocòpia de documents.

COST

En tractar-se d'una organització sense afany de lucre l'IDOC manté els seus preus tan baixos com és pràcticament possible.

CURSOS DE CAPACITACIÓ PER A DOCUMENTALISTES DEL TERCER MÓN

Els cursos de capacitació per a documentalistes organitzats per l'IDOC a Roma formen una part important de les activitats de l'IDOC. El sistema de documentació és acurat, fa servir una tecnologia a l'abast de tothom, i és laboralment intensiu. Els cursos de l'IDOC donen una capacitació que varia substancialment del tipus que es troba habitualment, centrat només en una determinada tecnologia, cortesia de les mateixes companyies que l'elaboren, i que se centra principalment en els sistemes d'informació informatitzats. L'IDOC, pel contrari, conserva la fiabilitat i conveniència del seu mètode

manual original.
Per aquesta raó els cursos es concentren principalment en les tècniques de classificació manual i també ofereixen informació essencial i entrenament pràctic en la versió informatitzada del sistema OASIS. La lògica del sistema és compatible amb la dels sistemes d'ordinador, i de fet es pot adaptar fàcilment a un ús amb ordinador sense canvis metodològics o organitzatius.
Els cursos de capacitació de l'IDOC han estat dissenyats per a centres de documentació o arxius contemporanis els objectius dels quals són no només recollir i conservar documents, sinó també fer-los accessibles amb facilitat i rapidesa a organitzacions populars i grups compromesos en informació per a l'acció en països de l'hemisfera sud.
El curs dura normalment de quatre a cinc setmanes, dividit en dues parts: una centrada en la capacitació teòrica, mentre que l'altra consisteix en exercicis pràctics per a grups reduïts, prenent en consideració les necessitats específiques de cada centre de documentació, el seu camp d'interès primordial i la seva situació nacional.

ORGANISMES INTERNACIONALS

Des que va començar, l'IDOC funciona com a centre per a documentació, jugant un paper important en l'intercanvi mutu d'informació i experiències. Els seus contactes per tot el món, la seva participació en debats internacionals i afers clau, ha portat a bones relacions entre l'IDOC i molts d'altres centres i organitzacions centrades en afers de desenvolupament. L'IDOC és membre de diversos organismes internacionals:
—Transnationals Information Exchange (TIE-Europe), que engloba 40 grups d'acció o de recerca i organitzacions de treballadors que promouen l'intercanvi d'informació sobre companyies multinacionals;
—Seeds Action Network (SAN), que s'especialitza en agricultura i comerç agrícola;
—Pesticide Action Network (PAN), que fa campanya contra l'abús de plaguicides.
—Human Rights Information and Documentation System (HURIDOCS), amb uns quants centenars d'organitzacions membres per tot el món centrades en la defensa dels drets humans.

INTERDOC

L'IDOC va fundar i actualment coordina un altre organisme internacional anomenat INTERDOC, que consisteix en 40 centres de recerca i documentació no-governamentals en 16 països, tots els quals treballen en problemes de desenvolupament. Alguns dels membres d'INTERDOC són: DESCO (Perú), AMRC (Hong Kong), CODESRIA (Senegal), CENDIT (India). Els membres de l'organisme estan actualment cooperant per explorar les possibilitats d'interconnexió tant amb les tecnologies tradicionals com amb les electròniques; compartir experiències i plans en la informatització de dades; estudiar problemes de compatibilitat i discutir-ne les possibles solucions.
Els objectius d'INTERDOC són incrementar el volum i la velocitat dels intercanvis; enfortir l'ús de les bases de dades i centres de documentació existents; respondre ràpidament a sol·licituds bibliogràfiques o de dades; estendre els serveis d'informació temàtica; oferir informació contextualitzada que pugui ser d'ús immediat per als mitjans de comunicació; capacitar el personal dels altres membres de l'organisme en les feines de recerca, documentació i informació.
Les àrees actualment cobertes per INTERDOC són aliments i agricultura, drets humans, la dona, pau i desarmament, companyies multinacionals, defensa dels consumidors.
IDOC Internazionale és una publicació bimestral en anglès, castellà i italià. Consisteix en reproduccions d'articles en profunditat, contribucions originals i guies sobre temes d'actualitat. Serveix com a instrument de propagació i intercanvi de literatura no comercial i informació produïda originalment en llengües menys esteses.

* Sistema d'Informació Simbiòtic d'Accés Obert.

LA PLANA, UNA OLLA PER COURE-HI INICIATIVES INTERESSANTS

Aviat farà dos anys que començàrem a concretar en el Bages, a 20 km. de Manresa, el projecte del Centre Rural d'Acolliment i Cultura: La Plana.
Ara, estem consolidant la creacíó d'un espai on es puguin desenvolupar activitats emmarcades dins el moviment alternatiu. Aquesta opció social i de vida l'entenem no pas en un sentit maniqueu o dogmàtic, sinó més aviat com una instància crítica des d'on pugui desenvolupar-se alternatives de transformació social.
La nostra proposta es vertebra en tres apartats plenament interrelacionats:
1.- Àmbit d'acolliment (acolliment individual i de grups)
2.- Àmbit agrícola.
3.- Àmbit d'estudi i comunicació.
Però abans d'especificar aquestes facetes voldríem assenyalar quatre pinzellades d'alguns punts dels que prefiguren la base a la Plana.

VERS UNA SOCIETAT DEL LLEURE

Darrerament, hom parla sovint d'aquesta tendència. Deixant de banda tots els possibles tòpics ideològics, sí que sembla, des d'una perspectiva d'anàlisi socio-econòmica, que som a prop d'un replantejament de les relacions socials que sorgiren de la revolució industrial.
Els avenços tecnològics i la pròpia dinàmica dels cicles econòmics fan evident la realitat de l'atur, una realitat de l'atur, una realitat que anem reconeixent com un mal crònic del sistema.
Això suposa, a més d'un risc de desintegració social, el repte de saber adreçar-nos vers una societat del lleure, on l'augment deltemps lliure acabi alliberant la persona de les feines més feixugues i rutinàries, tot permetent-li de poder-se dedicar més a ella mateixa i a la pròpia realització. Calen, doncs, iniciatives que afavoreixen la possibilitat d'una pedagogia humanística del lleure per tal d'aprofitar positivament el que la pròpia dinàmica social va generant.

CREACIÓ D'ESPAIS DE REFLEXIÓ

Pensem amb la importància de la creació d'espais de reflexió que afavoreixen el coneixement i l''anàlisi amb rigor de l'actual moment històrico-social. Això requereix anar-se dotant dels instruments necessaris per fer efectiva una educació permament de la persona, alhora que s'ofereixen

cada terra fa la guerra.

elements de conscienciació de la pròpia realitat, bo i donant pautes pluralistes per tal que cada u, individualment o en grup, es formi una opinió personal i l'assumeixi conscientment.
I des d'aquí, com una prolongació d'aquest espai de reflexió, convidar a l'intercanvi de les diferents opinions a fi d'educar-nos en la sempre necessària pràctica del diàleg, experiència d'enriquiment, de convivència i, sobretot, de tolerància.

REEQUILIBRI MÓN RURAL/MÓN URBÀ

Precisament, per potenciar noves formes de convivència social basades en la solidaritat i en el respecte al desplegament lliure de les persones i dels pobles,pensem que és imprescindible un reequilibri entre el món urbà i el món rural, com una de les alternatives als greus problemes plantejats a les ciutats, i alhora condició bàsica per afavorir un nou ordre econòmic a escala mundial.
La Plana, situada de ple en el medi rural, però tanmateix volent ser un espai de desplegament cultural, vol col·laborar en aquest objectiu per tal de racionalitzar la condició dels nostres hàbitats i tornar més humanitzats els espais del camp i la ciutat. Hem d'anar proposant solucions de descentralització de les nostres metròpolis, nous marcs socials, que possibilitin un desenvolupament integral de les relacions socials en tots els seus aspectes.

VALORS ECOLÒGICS I ALTERNATIUS

Avui no hi ha ningú mitjanament honrat que posi en dubte la urgent necessitat d'establir unes noves relacions a la humanitat amb el seu entorn natural. Si ens esforcem per millorar les nostres condicions de vida, no n'hi ha prou que aquestes millores arribin a tots, sinó que aquest esforç per créixer en qualitat de vida no signifiqui la destrucció dels fonaments que ens la fan possible. Cal una nova manera de relacionar-se amb la natura. Convé establir un marc ecològic que englobi totes les nostres activitats, fer nostra, en definitiva, una filosofia ecològica de la vida.
En resum: aprofundir en allò que creiem que són pautes de futur de les nostres societats i, a partir d'aquí, col·laborar en la proposta i realització d'actuacions concretes que signifiquin un desenvolupament dels valors de solidaritat, respecte ecològic del medi ambient, pau i no-violència, millora no consumista de la qualitat de vida, comunicació i diàleg i, en definitiva, de tot allò que afavoreixi noves maneres de viure i de relacionar-se vers un creixement integral i lliure de les persones i dels grups humans.

ELS TRES ÀMBITS DEL PROJECTE

1.- A. Acolliment de grups

Es tracta de fer seguir la infrastructura que posseix la Plana per realitzar un servei d'acolliment per grups de treball que necessitin un ambient adequat per elaborar les seves tasques, passar uns dies en un lloc tranquil, ben atès i alhora envoltat d'un caliu humà. Adrecem sobretot aquest servei als grups que treballen en temàtiques com: Pau i desarmament, tercer món, ecologia, pedagogia de l'oci, sectors marginals (i marginats), equilibri món rural-món urbà, pro-

postes d'economia alternativa, salut alternativa, treballs terapèutics, treballs corporals, treball artístics i creatius,... Hi tenen cabuda tant intensius, com trobades, assemblees, seminaris, etc.

B. Acolliment individual

A la casa es disposen d'habitacions per oferir també aquest servei a aquelles persones que busquen l'estudi, el repòs, el retrobament personal, etc.

2.- Àmbit agrícola

Comptem amb divuit hectàrees de conreu. Constituïts en cooperativa de treball associat ens decantem cap a una activitat agrícola que, alhora que cerca un rendiment, es proposa un tipus de cultiu experimental: nous sistemes de conreu, agricultura ecològica i biodinàmica, "no cultiu", etc.
Les produccions resultants es comercialitzen per tal de fer mínimament rendible l'explotació experimental.

3.- CENTRE RURAL D'ESTUDI I DOCUMENTACIÓ, ESPAI DE TROBAMENT I DIÀLEG

El plantejament gira entorn del desig a potenciar el contacte i l'intercanvi d'experiències i coneixements amb tots aquells grups que treballen en línies afins a la nostra.
Estimulem i organitzem jornades, cursets, seminaris, festes, estades diverses i sessions a la Plana: és un lloc de trobament i diàleg, un espai obert a iniciatives de diferents grups, que —sovint els més important és això— puguin donar pas a projectes concrets. A poc a poc anirem constituint una biblioteca rural, on es farà una recopilació de material i documentació referent al món alternatiu en diferents aspectes.
Així doncs, la Plana no vol ser altra cosa que un element més d'una àmplia xarxa de col·lectius i moviments socials que pretenen relacionar-se i enriquir-se a partir d'una sèrie d'experiències complementàries.
Si us heu sentit atrets per l'exposat, la millor forma d'obtenir més informació es venint-nos a veure; hi esteu del tot convidats.

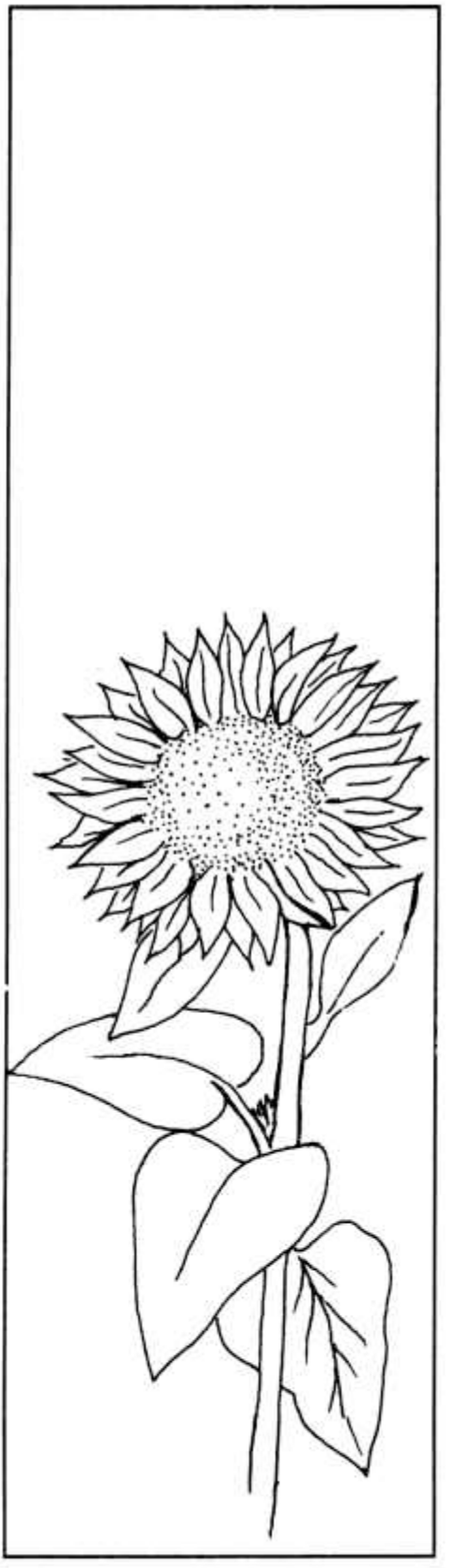

Cooperativa la Plana
08271 ARTÉS (El Bages)
Tel. (93) 838 52 03

TOCABENS, Joan
El castell de l'esparver
Llibres del Trabucaire
Editorial Nord-Catalana
Perpinyà, 1988. 147 pàgines

Autor: Joan Tocabens neix a El Portús el 1940. Fa els estudis a Montpeller i el 1969 és nomenat professor a l'Escola de Mestres de Perpinyà. Participa en l'elaboració de material pedagògic: *Mètode oral d'ensenyament del català. Endavant doncs! Primera volada.* És autor de tres reculls de poemes: *D'alba a crepuscle. Amor Tramuntana. Ebri d'espai*, i de quatre novel·les: *A l'ombra de Bellaguarda. Quan sagna el Llobregat* (Premi Vila de Perpinyà 85). *El gat fagí i altres històries de l'Albera* i *El castell de l'Esparver.*

L'obra: Un castell petrificat de llum, a cavall sobre una frontera, lluny de tot. Un home ferit i decebut per la vida que ve a buscar-hi la calma, l'oblit, l'absolut. I tot de cop la ruïna es posa a viure com si només hagués esperat l'arribada del solitari per alliberar unes forces misterioses, malèfiques, angoixants, entre les quals en Martí Serra haurà de saber trobar la seva via...
Llibre apassionant... llibre escrit amb el cor també, ja que l'autor, per fidelitat a la seva terra i a la seva gent, si no deixa de seguir la norma en el relat, restitueix en els diàlegs el sabor i l'autenticitat de llur parla.

APORTACIONS AL DEBAT SOBRE EL VOLUNTARISME

Amb la celebració del Camp de Debat Internacional (21-28 d'agost del 1988) hem acabat un procés de discussió i de clarificació al voltant del tema del voluntarisme. Trimestralment hem anat publicant en aquesta mateixa secció les diferents valoracions i estat de la discussió/debat que anàvem desenvolupant, primerament a nivell intern de grup, per passar tot seguit a compatir-ho amb d'altres entitats que, com nosaltres, estàvem sensibilitzades per aquest tema.
Reproduïm el que va ser l'epíleg d'aquest procés, tot insistint que cal contemplar-ho des d'una perspectiva global, és a dir, tenint en compte tota l'anterior producció teòrica.
Per acabar, dins d'aquest mateix VIA FORA! i en el Full Informatiu número 30 *podeu fer-vos una petita idea del desenvolupament concret d'aquest primer camp de Debat Internacional sobre el voluntarisme.*

Degut als diferents nivells de reflexió entorn de l'activitat voluntarista entre els assistents al debat, vam començar per posar en comú el tema que, en un principi, ens acostava més: el treball voluntari. A partir d'aquí, cinc dies de discussió caracteritzats fortament per les experiències i l'entorn sòcio-cultural dels participants ens van dur a unes conclusions que poden resumir-se en els quatre punts següents:

EL TREBALL VOLUNTARI: ALGUNES CARACTERÍSTIQUES ESSENCIALS

Entre d'altres característiques (més o menys citades en tots els documents que tracten el tema) veiem que el treball voluntari parteixi d'una actitud personal, tendeix cap a un benefici comunitari i es fa de manera espontània, sense obligació. Ara bé, potser la característica que més ens ha motivat és el fet que el treball voluntari es realitza col·lectivament. Això comporta unes relacions entre individus que permeten establir vincles de cooperació, de solidaritat, d'ajut mutu... que no només potencien l'activitat en si, sinó que ofereixen un marc educacional i de creixement personal.

EL VOLUNTARISME, SUPORT IMPRESCINDIBLE DE TOT VOLUNTARI

Malgrat que podem observar unes característiques comunes en tot treball voluntari, els objectius que persegueixen les persones que el realitzen (els voluntaris) són força heterogenis. Des de conèixer gent fins a comunicar una manera de ser i de fer, als d'oferir un servei a una comunitat fins a aprendre llengües, des de passar unes vacances a bon preu fins a la pràctica de valors com són ara cooperació, la solidaritat...
Com veiem, doncs, no tots els voluntaris es mouen amb un mateix esperit de globalitat, amb una base ideològica que contempli tots els aspectes de la persona i de la humanitat, en definitiva, amb una actitud voluntarista que els dugui a actuar solidàriament amb els altres per tal d'anar-se alliberant personal i col·lectivament, sinó que més aviat, amb una àmplia degradació, es dóna el cas del voluntari que només ho és durant quinze dies, sense que faci cap activitat social o cultural la resta de l'any. Això, en un món desequilibrat, amb fortes pressions i interessos, pot dur al voluntari a contradiccions que desemboquin en conflictes tant socials com personals.
El següent punt aprofundeix i exemplifica aquesta idea.

VOLUNTARI VERSUS ADMINISTRACIÓ. ALERTA ROJA

Som a l'era del jo. El culte al cos i a la imatge s'han incrementat notablement els darrers anys. A partir de la famosa crisi de la passada dècada, la fent viu amb uns interessos immediats, individuals i molts esforços s'esmercen en obtenir i mantenir un treball, uns ingressos... Es valora l'activitat de la persona en termes econòmics i, per tant, es perd el sentit de cooperació que està en la base del treball voluntari. Fruit d'aquest corrent i responent a uns interessos ben

concrets, l'administració tendeix a valorar en termes econòmics les activitats realitzades habitualment mitjançant treball voluntari, provocant la professionalització dels voluntaris en donar-los diners per fer l'activitat que més o menys ja anaven duent a terme voluntàriament, però per fer-ho tal com l'administració vol. Això crea una competència entre l'administració i diferents col·lectius, ja que d'alguna manera els projectes i programes d'aquella es troben qüestionats i amenaçats per aquests. Davant d'aquesta situació, l'administració intenta (i en molts casos ho aconsegueix) dificultar o aturar les activitats dutes a terme per voluntaris.

Tanmateix aquests atacs sovint es veuen acompanyats per la manipulació dels voluntaris, tant per part de l'administració com d'organismes més o menys governamentals, com és el cas del Comitè Olímpic o de la Creu Roja, on els voluntaris, sense tenir cap poder de decisió, són usats com a mà d'obra barata per fer les feines "brutes" manades pels dirigents.

Tot plegat influencia en la imatge i el prestigi social del treball voluntari. Ens aboca a un procés mitjançant el qual d'una banda, el voluntari, en principi amb una activitat globalitzadora, es veu substituït per un gestor sòcio-cultural especialista en punts concrets i, d'una altra banda, la desitjable implicació de la comunitat en els seus propis afers dóna pas a una gestió aïllada del seu context.

Aquest procés de canvi pot comportar, a curt termini, greus transformacions mentals, tant en la comunitat com en l'individu: el voluntari, isolat, sense veure recolzament en la seva tasca, pot sentir injustificat el seu treball i, per tant, renunciar-hi, perdent així l'única força que té per contrarestar els desequilibris socials en els quals està immers.

PER TAL DE MADURAR EL FRUIT DE LA PASSIÓ

Per tal de difondre el voluntarisme, debatem tres vies paral·leles.

1. Cal que la gent prengui consciència de les necessitats col·lectives i s'estimuli la creació de projectes necessaris per a l'entorn immediat.
2. Cal potenciar un procés educacional, en l'escola, en el lleure, entre adults... que faci adonar-se'n de la pròpia realitat, dels diferents problemes i reptes i que estimuli a donar-hi resposta col·lectivament.
3. Cal establir una cooperació efectiva entre tots els grups que, voluntàriament, estan portant a terme una activitat sòcio-cultural per tal d'intercanviar experiència, ajudant-se mútuament i potenciar les accions que, en cada moment, engeguem.

CENTRE PERMANENT DE CULTURA POPULAR
Agost del 1988

EUROCENTRISME I POLÍTICA (1)

Samir Amin

En el número 65 d'IFDA DOSSIER va sortir publicat un extens i interessantíssim articles de Samir Amin sobre les conseqüències polítiques de l'eurocentrisme, fenomen sociològic a cavall de l'imperialisme més vehement i del xovinisme més xaró. Seguidament publiquem la traducció de la primera part, tot deixant per al proper VIA FORA! l'últim, on s'analitzaran les actuals relacions entre l'estat d'Israel i Palestina a la llum del fenomen eurocèntric.

L'eurocentrisme no és pas la suma de prejudicis, ignoràncies i errors dels Occidentals respecte als que no ho són. Si fos així, no representaria més que una de les vulgars manifestacions de provincialisme i d'etnocentrisme compartides per tots els pobles fins avui en dia. L'eurocentrisme, és una dimensió fonamental de la ideologia del món modern.

En imposar-se a escala mundial, el capitalisme ha creat una exigència d'universalisme tant respecte a l'anàlisi científica de la societat (és a dir, a la descoberta de lleis que governen la seva evolució) com respecte a l'elaboració d'un projecte humà que permeti depassar els límits històrics. Tanmateix, el capitalisme "realment existent" s'ha fonamentat, al llarg de la seva progressiva expansió per tolt el món, sobre una polarització centres-perifèries que no pot ser superada dins del seu propi marc. L'universalisme mutilat —eurocèntric— que proposa és, per tant, incapaç de resoldre els problemes que ha creat.

La ideologia dominant que l'eurocentrisme vehicula és poderosa. Fins al punt que les revoltes "anti-Occidentals", el teatre de les quals és el Tercer Món contemporani, no són més que descarats "eurocentrismes invertits" que capgiren els termes de les proposicions Occidentals sense qüestionar-se el mètode ni els axiomes.

Una anàlisi del fenomen comportaria dons descobrir aquets axiomes i els teoremes que fonamenten, esbrinar-ne els corol·laris en pràcticament tots els camps del pensament social: des del punt de vista del sistema mundial contemporani (el "subdesenvolupament" i les estratègies de desenvolupament) fins a les concepcions de la història universal que aquest fenomen inspira.

El meu propòsit no és pas dibuixar les línies generals d'aquest projecte de crítica,[1] sinó només atreure l'atenció sobre les conseqüències polítiques de la deformació eurocèntrica, ja que les ciències socials no tenen un estatut epistemològic idèntic al de les ciències de la natura. L'ésser humà —social per essència— és alhora observador i actor que en definitiva fa la seva història mentre l'experimenta.

D'aquesta manera, les ciències socials no poden pas gaudir del mateix grau d'autonomia, en relació a les ideologies socials, que les ciències de la natura. Per això, lluny de ser només un conjunt de teories i d'idees generals sense gran importància, l'eurocentrisme constitueix la columna vertebral de les actituds polítiques d'Occident, tant les del poder com les de les masses populars. Aquestes postures polítiques, que responen a interessos vinculats amb els privilegis d'Occident dins el món, estan en l'origen dels bloquejos mentals que caracteritzen la visió política que els Occidentals tenen del món contemporani.

En donaré alguns exemple, no pas escollits anecdòticament mitjançant una tria atzarosa entre la premsa Occidental, sinó sistemàticament al voltant d'alguns grans temes (la demografia i la migració, el genocidi i el nazisme, la imatge política del Tercer Món i el terrorisme, el sionisme i Palestina). Fet això, per cadascun d'aquests temes donaré una visió dels punts de vista Occidentals que, per llur evidència, considero indiscutibles.

LA QÜESTIÓ DEMOGRÀFICA: PERILL DE "COLOR" I PERILL "BLANC"

El juliol de 1987, la humanitat ha celebrat oficialment el naixement del seu cinc milmilionèsim habitant. És clar que, en l'actual fase de l'evolució demogràfica, és més probable que aquest nano hagi estat "de color" més que no pas europeu o nordamericà. Però qui ha recordat, en els mitjans de comunicació Occidentals, que aquesta modificació de les proporcions entre els diferents pobles no fa més que començar a compensar l'evolució inversa anterior? L'anterior explosió demogràfica d'Europa i les massacres d'altres pobles associades a aquesta han estat silenciades. A Amèrica, quaranta milions d'indis han estat massacrats en unes quantes desenes d'anys; sense la sagnia que la tracta de negres atlàntica, l'Àfrica negra hauria tingut a finals del segle XIX, en el moment del seu repartiment colonial, una població igual a la que només actualment ha assolit. Però la Xina imperial ja tenia 400 milions d'habitants, i avui en dia només són dues vegades i mitja més nombrosos, mentre que els europeus han vist multiplicar el seu nombre per cinc. L'Orient àrabo-islàmic havia estat durant molt de temps una massa més important que la d'Europa. I, malgrat la recent creixença de la població oriental, les proporcions anteriors encara no han estat assolides.

Si hi ha hagut, doncs, un "perill" en la història de la humanitat, no ha estat pas el mític perill "de color", sinó el perill blanc. A Occident ningú no sospita que, dins la sensibilitat dels pobles "de color", la consciència d'aquest perill —que no és pas només un record del passat, sinó que és viscut com un perill encara present— es manté viva. Però sobretot ningú s'esforça en educar la gent en aquest sentit.

Avui en dia, les "faurissonades" floreixen en aquest camp sense que ni tan sols l'opinió antiracista en comprengui la importància. Em refereixo evidentment als treballs del cèlebre M. Faurisson referents als forns crematoris nazis. Les seves criminals contraveritats indignen amb tota la raó. Però quants Faurisson s'entossudeixen en "alliberar l'ànima europea" de la seva pretesa "neurosi de culpabilitat", reprenent les velles contraveritats de la propaganda colonial quant a "l'obra civilitzadora", silenciant —o inclús justificant— les massacres perpetrades en nom d'aquesta missió? Doncs resulta que aquestes "faurissonades" —el lector no europeu les veu així— només provoquen, en el millor cas, comentaris respectuosos: es tracta d'una "opinió" entre d'altres.[2]

Les informacions difoses cada dia pels mitjans de comunicació ens ensenyen que el veritable perill racista avui en dia es troba principalment en les relacions entre els europeus i els altres, mentre que l'antisemitisme tradicional de l'Occident ha reculat. Tanmateix, les opinions i els actes racistes són condemnats de diferent manera segons la qualitat de llurs víctimes. L'antisemitisme aixeca la vergonya general —de la qual cosa cal felicitar-nos— i per tant resta hipòcritament amagat. En canvi, l'opinió racista respecte als no europeus de vegades és legitimada i pot expressar-se obertament en el marc dels drets democràtics reconeguts, alhora que els actes racistes que inspira són vistos sovint amb una certa indulgència.

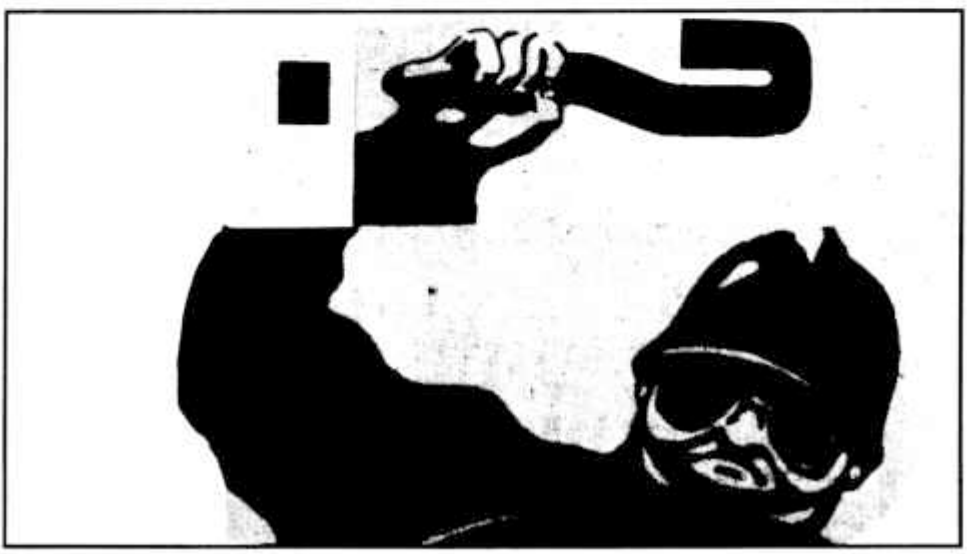

EL GENOCIDI EN LA HISTÒRIA

Certament, la conquesta i la massacre no representen cap novetat dins la història, fins i tot hi hauria problemes a l'hora de confeccionar la llista dels grups humans que n'haurien estat innocents. Per tant, l'eurocentrisme es manifesta aquí a través del diferent tractament que reserva al genocidi segons que les seves víctimes siguin europees o no.

L'opinió Occidental està convençuda que el crim nazi ha estat únic en el seu gènere, i que no es tracta d'un producte de la història europea sinó d'una mena d'aberració inexplicable, ja que contrasta totalment amb tota la cultura europea, en totes les seves expressions (insisteixo expressament en "tota"). La sola suposició que hom pugui veure la qüestió des d'un altre angle sembla en si mateixa una complicitat criminal.

Tanmateix, Aimé Césarie[3] deia amb raó que el que Europa retreia al nazisme era sobretot d'haver estès a altres europeus el tractament que aquests reservaven als no-europeus: la negació de qualsevol dret humà elemental. Aquesta circumstància, si ens hi fixem bé i, si més no, pel que fa als pobles de l'Europa Occidental, no representava més que una mena de protectorat menys sever que el que l'Europa colonialista mantindria a ultramar inclús després de l'enfonsada del nazisme, ja que els treballs forçats, continuació de l'esclavatge, no han estat abolits fins el 1950 en les colònies franceses i el 1974 en les de Portugal. Els alemanys van dur a terme expedicions colonials a Europa, van massacrar sense judici els comunistes i els "terroristes" (és a dir, els que no accepteven l'estatut de l'indigenat, talment Europa ha continuat qualificant amb el mateix terme de "terroristes" —i a vegades inclús de "comunistes"— els algerians, els palestins, l'ANC, més tard els vietnamites i d'altres) i van invocar la "legalitat" dels règims col·laboracionistes de la mateixa manera que es continua invocant la dels règims neocolonials.

RÈGIMS ANTIDEMOCRÀTICS I TERRORISME: L'AMALGAMA AL SERVEI DE L'EUROCENTRISME

Els mitjans de comunicació Occidental, en general, donen una imatge del Tercer Món on destaquen amplament els aspectes negatius: dictaddures brutals, desigualtats socials, deixadesa i corrupció, etc. No nego que aquesta imatge correspon a la realitat, ans al contrari. Però l'eurocentrisme es fa patent en el raonament, segons el qual la responsabilitat d'aquest estat de coses incumbeix exclusivament a la història dels pobles afro-asiàtics (que mai no han conegut la democràcia) i a llurs classes dirigents. Amb això, l'eurocentrisme silencia els dos aspectes principals de la qüestió. En principi, que els progressos realitzats pel capitalisme són només relatius; en aquest sentit, la crítica que el socialisme adreça a la democràcia burgesa —que aquesta falla per la mateixa natura de l'explotació del treball sobre la qual es fonamenta el sistema social— és essencial. Alhora, l'eurocentrisme silencia el fet que aquests progressos relatius són reservats a les societats del centre del sistema. En la perifèria, la regla és l'absència de democràcia i la creixent desigualtat social.

Aquestes característiques no són pas "vestigis del passat" sinó el necessari producte de la lògica capitalista.[4] El capitalisme realment existent és aquest, i no pas la societat Occidental considerada al marge d'aquesta realitat global. Però admetre-ho és admetre que el capitalisme és condemnat, en primer lloc, pels pobles de la perifècia que només poden resoldre llurs problemes sortint-se de la seva lògica expansionista. L'eurocentrisme no pot pas tolerar aquesta idea que mina la seva visió de la història i del món, car això seria admetre que la misèria política i social del Tercer Món és producte de l'imperialisme (el refús a reconèixer aquesta realitat es manifesta per un rebuig absolut del terme imperialista, qualificat de "no científic"), que la responsabilitat de les classes dirigents locals és només de ser còmplices del capital dominant, que el mateix funcionament d'aliances socials a nivell mundial és un obstacle decisiu per a la cristal·lització d'hegemonies socials internes favorables al progrés de la democràcia i d'un millor repartiment social dels beneficis del desenvolupament. En el pla polític, Occident sempre ha apreciat els lacais (dictadors, sanguinaris o no) i ha mostrat hostilitat (arribant sovint fins a l'odi) als dirigents afro-asiàtics. El que l'eurocentrisme no vol admetre és que l'Occidentalització (de fet, la integració dins un sistema mundial com a perifèria submissa) no és pas sinònim de progrés , sinó de modernització de la dictadura i de la misèria.

El discurs eurocentrista que atribueix a la cultura dels pobles perifèrics la responsabilitat de llur estat domina evidentment les opinions públiques d'Occident, inclús les considerades millor informades. En canvi, és refusat amplament pels intel·lectuals del Tercer Món. Tanmateix, aquest rebuig fa trontollar cap convicció dels Occidentals, que només hi veuen una manifestació ideo-

lògica de nacionalisme que, per tant, no els afecta. El qualificatiu de "Tercer-mundista", deixat anar com a resposta ràpida a aquest rebuig, estalvia una reflexió més crítica. És cert que la comunicació entre Nord i Sud pateix un problema de llengües més que de cultures. Però en aquest cas, curiosament, la inversió en la distribució dels trumfos passa desapercebuda als intel·lectuals Occidentals, ja que es dóna el cas que tots els ciutadans del Tercer Món que tenen un nivell d'instrucció mitjà coneixen llengües europees: tres quartes parts l'anglès, la resta es reparteixen entre l'espanyol, el portuguès, el francès i el rus. En canvi, el nombre d'Occidentals que tenen accès a qualsevol de les grans llengües no europees (xinès, hindú, indonesi, àrab, swahili) és despreciable, i en tot cas reduït als especialistes que en viuen. D'aquesta inversió, en resulta que els intel·lectuals del Sud coneixen la cultura europea, mentre que no es dóna el cas contrari. Això ens porta a conclusions fàcils, però de la importància de les quals no s'és gaire conscient a Occident: la major part dels publicistes dels mitjans de comunicació occidentals especialitzats en l'Islam —que inclús publiquen obres de gran èxit— no llegeixen l'àrab! Els mateixos diaris no gosarien enviar a Londres, Nova York, París, Bonn o bé Moscou corresponsals tan mal preparats. D'aquesta manera, el lector del Tercer Món reacciona davant les anàlisis proposades per aquesta literatura com un lector occidental ho fa davant alguns articles de *Pravda* respecte a Occident.

La desinformació eurocèntrica ha trobat un camp d'expansió favorable en la qüestió del terrorisme. Sens dubte aquí l'amalgama s'intenta a vegades expressament amb precises finalitats polítiques. Però crec que més sovint és producte de la bona fe, com a efecte natural de l'eurocentrisme.

Violència no és pas sinònim de terrorisme. L'acte polític violent només pot qualificar-se de terrorisme quan és fet per grups marginals que ataquen un consens amplament compartit per la societat contra la qual actuen. En aquest cas es tracta d'un acte de despit important, tot i recollir alguna simpatia per algun motiu. El recurs a la violència per part dels qui gosen actuar contra un ordre rebutjat pel poble al qual pertanyen és totalment diferent. Recordo que els nazis van ser els primers en generalitzar el qualificatiu de terrorista a tota acció dirigida contra el "nou ordre" que imposaven. Cal constatar que aquest abús es perpetua en qualificar de la mateixa manera els moviments d'alliberament nacional, com es fa sempre fins al moment en què aquests

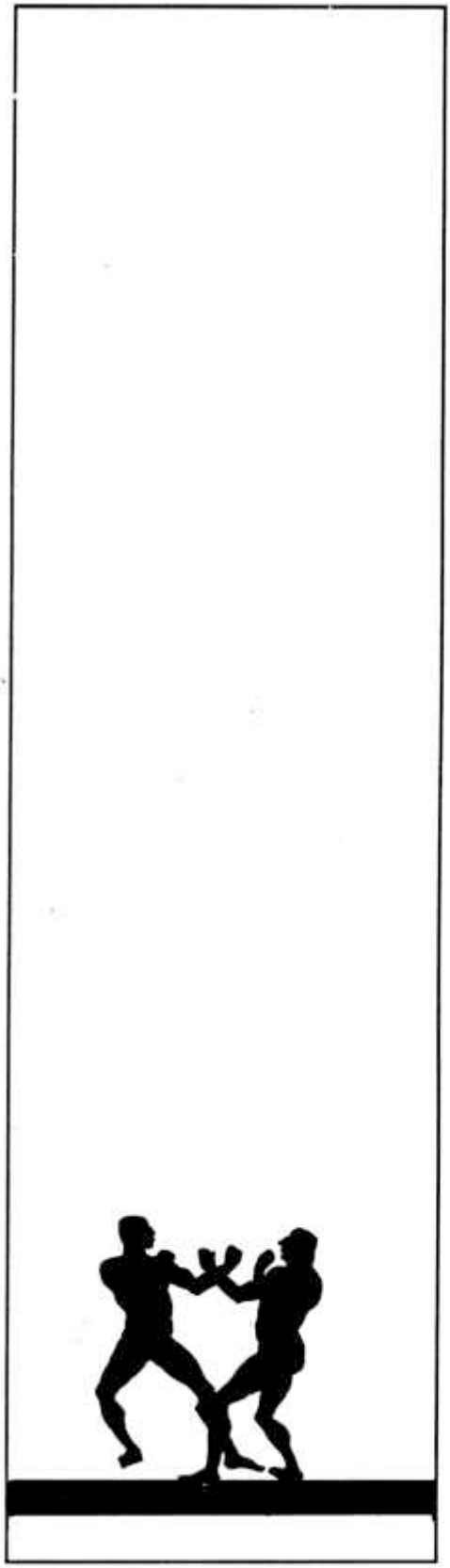

moviments, victoriosos, s'imposen com a l'interlocutor vàlid amb el qual cal negociar.

Hi ha terrorisme d'Estat cada cop que es perpetra un assassinat amb la complicitat (organització o suport) de serveis de l'Estat, tant si la víctima és una persona considerada perillosa per a la política de l'Estat en qüestió, com si es tracta d'una massacre de víctimes determinades per l'atzar. Crec que aquí la condemna sense reserves és un principi sobre el qual cal no transigir més, siqui qui sigui l'Estat en qüestió i el motiu.

No tots els casos de terrorisme d'Estat són d'aquesta mena, i la pràctica d'aquest terrorisme no és de cap manera patrimoni dels Estats no democràtics. Per exemple, hem pogut llegir en el setmanari *L'Express* que els serveis francesos haurien fet esclatar un cotxe-bomba a Damasc, matant més de seixanta persones i ferint-ne cent trenta-cinc, i que haurien intentat dues accions s'han pogut veure confirmades en un llibre d'Annie Laurent i d'Antoine Basbous.[5] No només cap autoritat no ha desmentit l'acusació, que jo sàpiga, sinó que, i això és més greu, la premsa no ha considerat útil comentar els fets, quan aquesta mateixa premsa condemna amb vehemència els crims semblants atribuïts als serveis de certs altres Estats. podem concloure que segons l'opinió espontània dels periodistes occidentals, matar a l'atzar seixanta siris no és tan greu com matar a l'atzar cinc europeus? És que els Estats europeus tenen el dret de fer el que els del Tercer Món no?

He citat fets relatius a França, ja que sóc lector ocasional de la premsa d'aquest país. Sé que és molt possible trobar molts altres exemples referents a les accions dels Estats Units, de la Gran Bretanya o de qualsevol altra democràcia i que, pel nombre de víctimes, el balanç fóra més pesat per a aquests Estats occidentals que no pas pel conjunt del terrorisme internacional carregat en el compte dels Estats del Sud.

Un balanç del terrorisme d'Estat practicat per Israel no seria pas menys impressionant.Un savi egipci assassinat a París, amb tota evidència pels serveis del Mossad: tres línies en la millor premsa i res més. Un israelí —pertanyent al Mossad— assassinat: articles, mesos de campanya en tota la premsa, i finalment la designació dels possibles assassinats, o inclús llur procés. Cal tot el prestigi de la justícia britànica per acceptar veure condemnar Hennaoui, autoacusant-se de tant en tant d'haver treballat en diferents serveis (segons l'enemic que la diplomàcia britànica volgués designar en cada moment) sense que la manipulació pels serveis israelians (tot i que qüestionada per dos caps de govern europeus) faci canviar l'opinió dels jutges. Si un procés semblant hagués tingut lloc en qualsevol país del Tercer Món, la premsa occidental hauria estat unànime a l'hora de dubtar de la justícia del país. Qui recorda l'avió civil libi fet caure sobre el territori del Sinaí durant l'ocupació israeliana? Crim del qual han estat víctimes civils innocents més gratuït encara perquè els libis són incapaços d'espiar amb eficàcia Israel! En canvi, l'avió coreà abatut més tard, efectivament capaç d'espiar la Unió Soviètica, ocasiona una campanya permanent. La "qüestió Lavon" ha forçat els serveis israelians a reconèixer actes de terrorisme d'Estat destinats a provocar l'èxode dels jueus d'Iraq i d'Egipte (atemptats amb bombes en cinemes, magatzems i sinagogues) i a alimentar una campanya contra el pretès antisemitisme àrab. Per què no podem suposar que altres actes del mateix tipus s'hagin dut a terme en altres llocs i actualment? Qui ha comptat el nombre de víctimes civils dels bombardejos israelians sobre el Líban, practicats amb total impunitat, sempre excusats quan no justificats? Quin Estat del Tercer Món podria actuar de la mateixa manera?

NOTES

1. Alguns fragments d'aquest projecte han estat publicats, cf. especialment: **Reflections on Arabo-Islamic Thonght** (Butlletí del FIM, núm. 7, Dakar, 1988); en àrab **Al Fikr Al Arabi**, núm. 45, Beeirut, 1978; en francès, apareixerà a **Socialisme dans le monde**, Belgrad, 1988.
2. Es pot prendre com a exemple d'aquests "faurissonneries" l'obra de Michel Lerey (**L'Occident sans complexe**, Club de l'Horloge, 1987) comentat agradablement per André Laurens a **Le Monde** del 28-29 de juny del 1987.
3., Ainé Cesaire, **Discurs sur le colonialisme** (París: Présence Africaine, 1947).
4. Cf. Samir Amin, **Democracy and National Strategy in the Periphery a Third World Quaterly**, Octubre 1987).
5. Jacques Boub, **L'Express**, 10-25 setembre 1986. Annie Laurent et Antoine Basbpus, **Guerres secrètes au Liban** (París: Gallimard, 1986), pp 92-93.

EN LA CONTINUACIÓ:
EL SIONISME
I LA QÜESTIÓ PALESTINA

Darrerament en els últims VIA FORA! manifestem una progressiva preocupació sobre la problemàtica de la llengua pel que fa a les seves interrelacions i comunicació. És una dada objectiva que cada cop més els organismes internacionals realitzen una despesa econòmica veritablement considerable per poder solucionar la traducció multilingües.
Dins d'aquesta temàtica, reproduïm dos articles que tracten aquest problema i ens ofereixen solucions.
*El primer és traduït de la revista internacional IFDA DOSSIER núm. 65 de maig/juny del 1983 i tracta sobre l'**aimara**, una llengua andina encara viva i que per la seva estructura, desenvolupament i sintaxi pot, segons l'autor, revolucionar el camp de la traducció automàtica per computadora si és emprada com a llengua pont.*
*El segon article tracta sobre el projecte DLT—Traducció Distribuïda de Llengües—que per encàrrec de la Comunitat Europea s'està duent a terme, fent servir com a llengua pont l'**esperanto**.*
Aquest article està extret de la revista KONTAKTO núm. 100 d'abril de 1988 i està resumit i traduït per l'Albert Gorrell i Vila.

L'AIMARA, UNA LLENGUA PER A TRADUCCIONS AUTOMÀTIQUES

L'aimara, un dels idiomes nacionals de Bolívia que encara parlen dos milions de persones, acaba de revolucionar el camp de les computadores a nivell mundial, en ser descoberta com a única llengua que possibilita la traducció automàtica.
Aquesta troballa és fruit de l'enginyer bolivià Iván Guzmán de Rojas, que acaba de desfer la idea segons la qual era virtualment impossible la utilització de les computadores per a la traducció, ja que estan impossibilitades de diferenciar dins del mar de capricis i ambigüitats de les diferents llengües humanes.
Fins aquest descobriment, milions de dòlars que s'havien invertit a tot el món, però tanmateix, cap de les llengües vives i d'altres que es van inventar com intermediàries resultaren totalment adequades. En aquest sentit, varen fracassar els esforços francesos del Grup d'Estudis de Traducció de Grenoble, així com el sistema Ariane 78 que combina el rus i el francés, i el Logos que utilitza compostos gramaticals de l'alemany i de l'anglès.
L'important avenç aconseguit per Iván Guzmán s'explica en part per la peculiaritat de l'aimara, de gramàtica regular i compacta, capaç d'integrar com a subconjunts les gramàtiques d'altres idiomes i de convertir-se d'aquesta manera en el pont buscat amb tant d'afany per a les traduccions multilingües.
Segons aquest descobriment, l'aimara té un cert ritme en l'estructura, és a dir, posseeix un conjunt finit de regles que defineixen la seqüència d'operacions algebraiques, matemàtiques i lògiques per a la solució d'un problema, el que permet la seva aplicació en una computadora sense que sigui necessari conèixer la teoria en què es basa el procediment.
El sistema pot traduir quaranta mil paraules per hora de i cap a l'aimara, espanyol, anglès, francès, alemany i rus, la qual cosa constitueix tota una revolució en aquesta matèria, ja que els incomplets sistemes actuals solament tradueixen vuit mil paraules per hora.
Els productors japonesos de computadores

i de programes computeritzats s'han interessat tot seguit per aquesta nova possibilitat científica i han anunciat oficialment que en la dècada dels norantes les màquines cibernètiques s'encarregaran del 80% de la traducció d'arreu del món, gràcies als avenços aconseguits per sistemes com el bolivià. El nom del sistema és ATAMIRI, que en aimara significa "traductor", però internacionalment ha estat batejat com autòmata-traductor-algorítmic-multilingüe-interactiu-recursiu i intel·ligent.
Per part de la UNESCO s'elaborarà un diccionari amb els equivalents a diversos idiomes a partir de la base de dades que tenen el seu fonament en el sistema ATAMIRI.

TRADUCCIÓ AUTOMÀTICA

El 25 de gener de 1988 la firma holandesa de programació BSO mostrà a diverses publicacions en esperanto un prototipus del sistema DLT (Distribuita Lingvo-Tradukado: Traducció Distribuïda de Llengües), sistema de traducció automàtica que aquesta firma ve desenvolupant des de 1982.
Hom va projectar el DLT per traduir textos informatius, tècnics i comercials de i a diverses llengües en xarxes de computadores. S'espera que la primera versió comercial del sistema DLT serà a la venda el 1993. Aquesta primera versió traduirà de l'anglès al francès, però s'afegiran altres llengües durant la dècada dels 90.
Aquest sistema es pot considerar una xarxa d'estacions traductores, més que no pas una sola màquina traductora. Cada estació de la xarxa s'ocuparà exclusivament en la traducció de o a la llengua escollida per l'usuari. El vincle comú en la xarxa de traductors DLT consisteix en una "interllengua", que no és vista per l'usuari, i en la qual una versió compilada i normalitzada del contingut del text es distribueix a les estacions receptores. BSO escollí per a aquest paper d'"interllengua" l'esperanto.[1]
El prototipus mostrat a la roda de premsa és encara una versió de laboratori provista d'un modesT vocabulari d'aproximadament 2.000 paraules angleses. Les frases teclejades són primer traduïdes a l'esperanto; si hi ha més d'una traducció possible, la versió més versemblant és llavors seleccionada mitjançant la recerca dins un "banc de dades" consistent en aproximadament 80.000 (vuitanta mil) "unitats semàntiques". Per aconseguir això el programa BSO fa servir mètodes elaborats mitjançant la investigació sobre intel·ligència artificial.
Un cop l'usuari confirma que la interpreta-

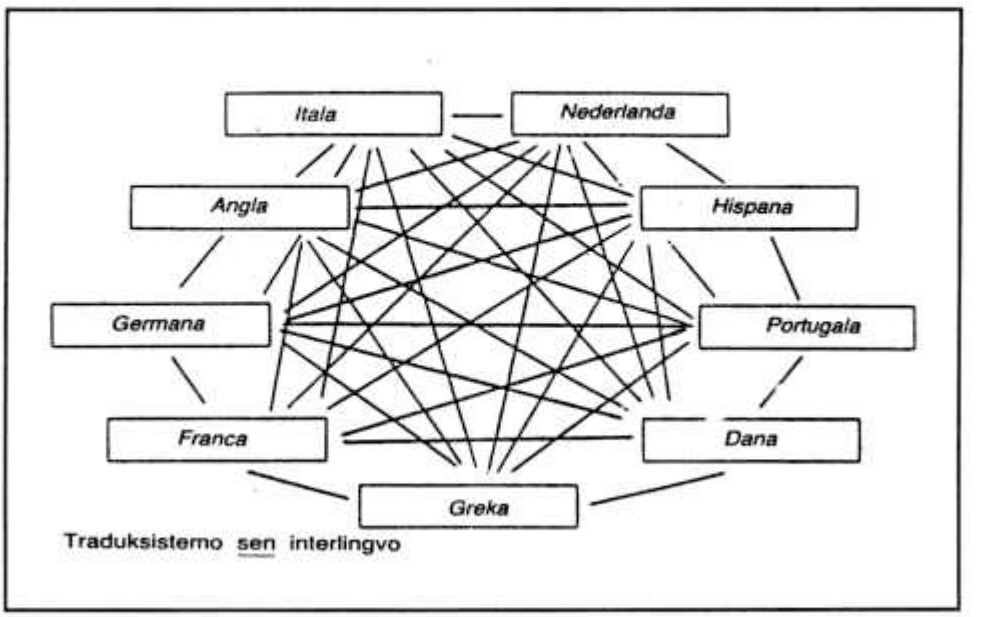

ció és la correcta, el programa tradueix el resultat al francès. El procés de traducció es pot seguir visualment a través de cinc estacions gràfiques en les quals es mostren els estadis intermitjos en forma d'estructures sintàctiques similars a diagrames d'arbres. Fins ara el projecte el porta endavant la BSO tota sola, sense cap altra indústria col·laboradora. Tanmateix, abunden els contactes internacionals. Lingüistes de diferents països (entre ells Finlàndia, Hongria i Japó) ja han contribuït al treball dels 12 investigadors d'Utrecht, i a Holanda s'està realitzant una investigació de suport a la Universitat d'Amsterdam.[2]

NOTES DEL TRADUCTOR

1. La llengua internacional, inventada el 1887 per Lluís Llàtzer Zamenhof, metge polonès d'origen jueu. En l'actualitat, amb 101 anys d'existència, és parlada a més de 50 països.
2. Per a més informació sobre el sistema DLT o sobre la llengua internacional, l'esperanto, podeu escriure a: Servei d'informació de KEJ/JCE (Kataluna Esperanto-Junularo/Joventut Catalana d'Esperanto), Pça. Espanya, 1. 08301 - Mataró.

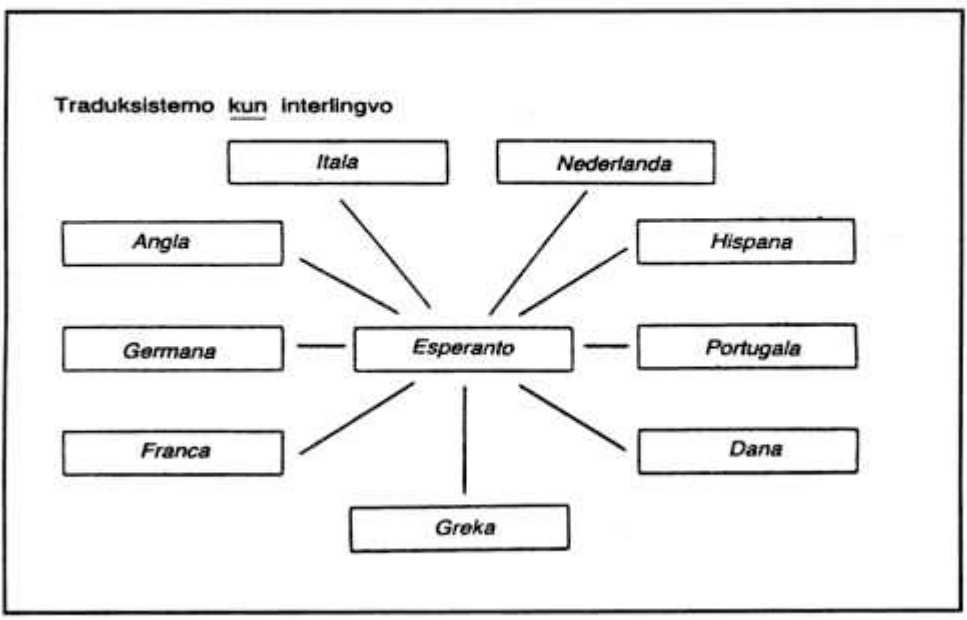

ENTORN DE LES DECLARACIONS D'IMPACTE AMBIENTAL

Marc Viader i Pericàs

Publiquem un treball d'en Marc Viader que valora jurídicament i ecològica una nova norma legal referent al Medi Ambient, publicat darrerament al DOG del 3 de juny d'enguany.
Pel seu interès i fonamentalment per les mancances de l'esmentat decret, les quals concreta i deesenvolupa VIA FORA!, creiem que amb la seva publicació, podem col·laborar a crear cada cop més un estat d'opinió i de sensibilització respecte a aquest tema i que més tard o més d'hora ens meni a concretar una actitud activa i globalitzadora.

El 3 de juny d'enguany, el Diari Oficial de la Generalitat va publicar una nova normativa legal sobre el Medi Ambient.
Es tracta del Deecret de la Presidència que, segons la seva disposició final, és aplicable ja d'ençà el 20 de juliol a una gran part d'obres, instal·lacions i activitats que es facin de bell nou a Catalunya, per causa de refineries de petroli, centrals tèrmiques, centrals nuclears, emmagatzament o eliminació de residus radioactius, siderúrgiques integrals, extracció d'amiant, químiques integrades, grans rutes de circulació automobilística o per ferrocarril, ports, tractament de residus, preses, primeres repoblacions i les obres que puguin perjudicar notòriament els espais naturals protegits.
L'esmentada norma disposa la preceptivitat per part de l'Administració catalana de fer una avaluació dels estudis d'impacte ambiental dels projectes i de dictar el que s'anomena **declaració d'impacte** en el qual constin "les condicions que hagin d'establir-se per a la protecció adequada del medi ambient i els recursos naturals".
Així doncs, ja tenim a Catalunya una norma que fonamentalment i aparentment ens situa al costat d'altres països europeus amb problemàtica ambiental comuna. Però ens fa fugir de qualsevol triomfalisme l'examen detallat de la mateixa disposició legal i sobretot de la realitat quotidiana, amb manca de prous col·lectius cívics de clares idees ecologistes per fer front al creixement industrialista descontrolat que s'està desenvolupant novament.
El decret esmentat, que porta data de 7 d'abril, en primer lloc retalla l'àmbit de la seva aplicació a una llista, tancant les nombroses activitats que poden ésser agressores de la natura; en segon lloc, exclou expressament les instal·lacions ja fetes o començades abans del 20 de juliol (els enderrocs, perforacions, barrinades, etc., de Ferrovial per l'autopista, res de res).
Per altra banda, el decret dibuixa dues etapes preceptives: la inicial, d'aportació (per a les pròpies entitats promotores dels projectes) d'un **estudi d'impacte ambiental** que haurà de passar en tot cas pel tràmit d'informació pública, i la posterior, d'adopció per la Comissió Central d'Indústries i Activitats Classificades de la **declaració d'impacte ambiental**, la qual es farà pública.
Pel que fa a la publicitat esmentada, no veiem en cap lloc del decret que vagi més enllà del formalisme jurídic d'aparèixer al tauler d'anuncis de les entitats locals afectades i al DOGC, mitjançant el corresponent edicte. Per què no s'ha establert un tràmit d'audiència expressa per a les associacions de defensa de la natura?
En el contingut exigit als estudis d'impacte ambiental trobem apartats on se'ns dóna l'evidència de les contradiccions de gairebé totes les normes com aquesta, dictades sota el clam popular de respectar la natura, però

sotmeses als criteris del sistema productivista que ens envolta; així, per exemple, l'apartat d): "Relació detallada i valoració econòmica de les mesures previstes per eliminar, reduir o compensar els efectes ambientals negatius significatius; programació temporal de la seva execució, possibles alternatives existents a les condicions del projecte previstes inicialment i justificació de la idoneïtat de l'alternativa elegida pel que fa a la minimització dels efectes negatius sobre el medi."

També es parla en el decret de poder requerir la suspensió de l'execució dels projectes per incompliment o transgressió de les condicions ambientals imposades i la possibilitat de multes coercitives successives de fins a 50.000 pessetes cadascuna. Tothom pot imaginar metafòricament les rialles de qualsevol multinacional!

En l'altre sentit que abans hem esmentat de la realitat quotidiana, els lectors que hagin arribat fins aquí, crec que ja hauran utilitzat prou la imaginació per comprendre, davant l'existència de normes legals com aquesta i d'altres que en allau es publiquen ara al BOE i al DOG en concordància amb les directives de la CEE, fins a quin punt ho tenim molt negre per assolir que els col·lectius cívics, ecologistes o no, s'apleguin en una permanent defensa de la natura front el fals progrés i utilitzin, entre d'altres mitjans, les possibilitats d'aquelles noves lleis, malgrat totes les contradiccions d'elles mateixes.

En concret, pel que fa als ecologistes, amb militància política verda o no, és clar que uns bons resultats passen per una implantació veritable del principi de la unitat en la diversitat i per un exercici intens de democràcia que allunyi els perills de conducció dels col·lectius per il·luminats inquisidors dels crítics.

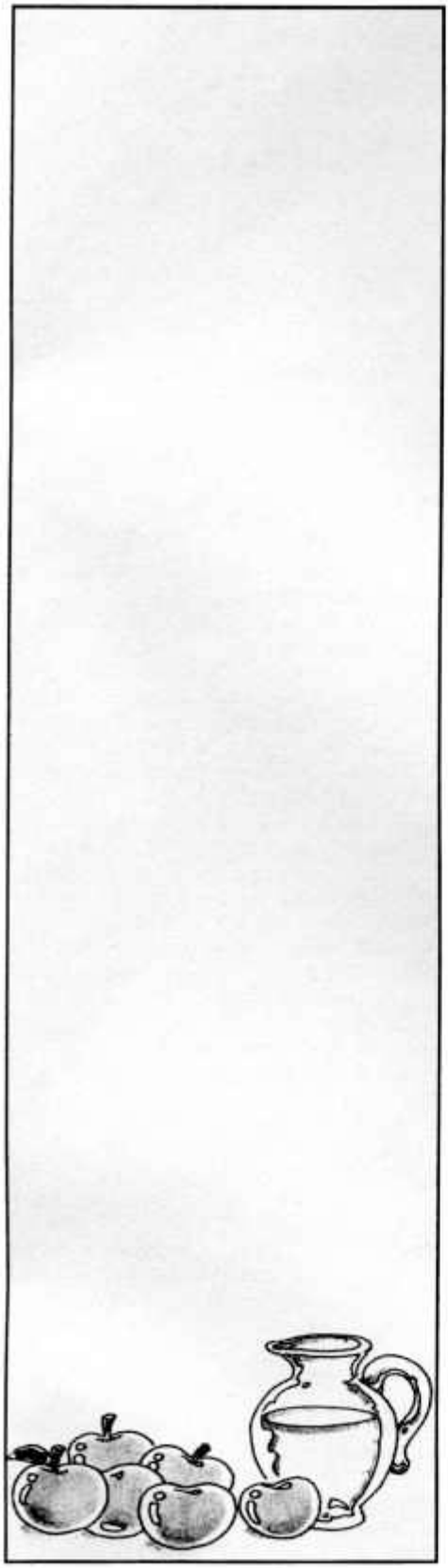

Marc Viader i Pericàs: és membre de la Federació Catalana de l'organització ecopacifista Els Verds.

CONVERSA AMB ELS CASTELLERS DE BARCELONA

La relació d'ENLLAÇ amb els CASTELLERS DE BARCELONA ve d'enrera. Hem estat presents mútuament en moments importants per a ambdues entitats, com ara en la inauguració del nou local dels castellers, o bé en la "festa de l'arbre" del Turó dels Pujols. A més, es dóna el cas que CASTELLERS DE BARCELONA és una entitat singular per diversos motius: desenvolupa la seva activitat folklòrica en una comarca no castellera i, a més, és inserida en un barri amb força personalitat. Precisament per tot això ens trobem un vespre d'estiu amb l'actual cap de colla, Albert Regola, en la seu del carrer Rossend Nobas, davant del parc del Clot.

"L'objectiu principal dels CASTELLERS DE BARCELONA", *ens comenta l'Albert* "és fer castells. Ara bé, ens trobem en una plaça no castellera, sense tradició en aquesta manifestació folklòrica i, per tant, l'activitat que fem és desconeguda per la majoria de la gent de la ciutat". *Això comporta força problemes, tant a l'hora de trobar futurs castellers com d'actuar.*

—Com intenteu solucionar-los.

—De tant en tant fem campanyes de promoció, com per exemple ficar fulls informatius en les bústies del barri. També participem en la Festa Major o en altres festes infantils que se celebrin al llarg de l'any.

Al respecte, ens relacionem força amb les escoles del barri, sobretot de cara als finals de curs. Si ens ho demanen, anem a parlar de castells, els passem un audiovisual i, un cop treballat el tema, tornem uns dies després per fer una actuació.

Per part dels músics de la colla, també hem fet algun curs de gralles per a qui li agradi l'instrument.

-A més de la presència al barri amb les seves actuacions, CASTELLERS disposen d'un local espaiós, ben arreglat i, sobretot, útil. Consta del tradicional bar, de sales reunions i despatxos i, sobretot, d'una sala polivalent coberta, on tan aviat poden assajar castells (gràcies a una estratègica finestra oberta al sostre) com jugar a bàsquet o fer gimnàstica.

—Aquesta sala és oberta al barri, a qualsevol entitat que ens la demani mentre, és clar, no estigui prèviament ocupada. Aquí hi han fet ballet, gimnàstica,...

Periòdicament, a nivell intern, també fan partits de bàsquet entre els castellers; una bona manera d'establir relacions entre ells i de cohesionar el grup, no endebades són prop de cent vuitanta.

—Com entren a formar part de la colla els futurs castellers?

—Aquí cal distingir entre dos tipus de gent. Qui ja coneix els castells, ja sap què són i vol fer-ne, es posa en contacte amb nosaltres i comença a aprendre'n i fer-ne. També hi ha qui no els coneix i, per amistat amb algú de la colla o per buscar gent, va venint, va coneixent aquet món i, si li agrada s'hi queda i si no se'n va.

I així van fent fins ara. Però la curta història dels CASTELLERS DE BARCELONA no és tan senzilla com sembla.

—En els inicis, la gent de la colla venia de Barcelona i de Santa Coloma de Gramenet. Majoritàriament els primers formaven els pisos inferiors i els segons els pisos superiors. Va arribar un moment, cap a l'any vuitanta-cinc, que la gent de Santa Coloma van creure més convenient fer una colla pròpia en el seu poble, i nosaltres ens vam quedar amb molt poca gent jove per als pisos de dalt. De mica en mica, però, hem anat incorporant més castellers i ara tenim gent per a tots els llocs.

En aquest moment surt a la conversa el tema de les castelleres, de les colles que més n'acullen, del paper que poden jugar en el castell, etc.

—A més de Minyons de Terrassa (una altra plaça "no castellera"), hi ha tres o quatre colles amb castelleres, entre les quals la nostra. Les noies més joves poden pujar igual de bé que els nois en els pisos més alts, però el problema apareix quan van creixent i la tendència natural d'anar baixant cap als pisos inferiors se'ls veu dificultada perquè cal desenvolupar molta força per parar a

segons o a terços en segons quins castells.

—Continuant amb la composició de la colla, de quins barris proveniu els membres de CASTELLERS DE BARCELONA?

—N'hi ha molts del Clot, de Gràcia, però en general tenim castellers de tots els barris. Realment podem dir que són castellers "de Barcelona".

—Per cert, a més de tenir ganes de fer castells, cal pagar alguna quota per formar part de la colla?

—Abans sí, però des de fa uns anys hem considerat que no era necessari i, per tant, era millor no fer-ho. Ara bé, tampoc cobrem ni un duro per fer castells. Totes les despeses de la colla les cobrim amb actuacions i subvencions. Per exemple, com a castellers de la ciutat de Barcelona, tenim un conveni amb l'Ajuntament mitjançant el qual actuem un cop a l'any en cada districte. Podríem dir que és una mena de subvenció indirecta.

Continuem parlant sobre les properes actuacions, sobre l'estat d'altres colles (les dues de Valls, per exemple), sobre el concurs de Tarragona... Però el sol ja fa estona que s'ha amagat i pensem que potser és hora que també nosaltres seguim el seu camí.

Jaume Sobrevals i Joan Ramon Gordo

EDITORIAL

3 CACERA DE BRUIXES 3

I...

5 VIOLÈNCIA I NO VIOLÈNCIA. Lluís M. Xirinacs 5

REUS, PARÍS, LONDRES

6 PERÚ: TRADICIONS PER A DEMÀ A CAJAMARCA 7
8 ITÀLIA: I.D.O.C 9

CADA TERRA FA SA GUERRA

10 LA PLANA: UNA OLLA PER COURE-HI INICIATIVES INTERESSANTS 12

RELLIGATS

13 EL CASTELL DE L'ESPARVER. Joan Tocabens 13

SOTA LA PLOMA

14 APORTACIONS AL DEBAT SOBRE EL VOLUNTARISME 15

ALTRAMENT

16 EUROCENTRISME I POLÍTICA (1). Samir Amin 20
21 L'AIMARA UNA LLENGUA PER A TRADUCCIONS AUTOMÀTIQUES 22
22 TRADUCCIÓ AUTOMÀTICA 23
24 ENTORN A LES DECLARACIONS D'IMPACTE AMBIENTAL. Marc Viader i Pericàs 25

A LA INTEMPÈRIE

26 CONVERSA AMB ELS CASTELLERS DE BARCELONA 27

en llaç full informatiu
Nº 30 / 1988

CAMP DE DEBAT INTERNACIONAL SOBRE EL VOLUNTARISME 21-28 d'agost del 1988

Com us hem anat informant durant tot el curs 1987-88, ENLLAÇ hem endegat un procés de discussió al voltant del voluntarisme. I ho hem fet a diferents nivells. Inicialment, a nivell personal i intern de grup, després a nivell d'entitats dels Països Catalans. i, finalment, a nivell internacional.

Doncs bé, el 21 d'agost es va iniciar el que va ser una setmana de discussió, de treball i de convivència entre persones dels PP.CC. i de l'estranger (Marroc, Holanda, França i Portugal).

Com és costum en el desenvolupament dels camps de treball que realitzem, hi ha una part de treball físic i una altra de treball intel·lectual.

Enguany, per les característiques del camp, vam voler potenciar l'aspecte més teòric, de discussió. Tanmateix, conseqüents amb la nostra manera de pensar, vam portar a terme també tota una sèrie d'activitats de treball físic d'acondicionament i manteniment del Centre Permanent de Cultura Popular.

Com a treballs realitzats, cal fer esment del repintat de gran part de la fusteria exterior de la casa, amb tot el que representa de neteja prèvia; l'enjardinament exterior; el conreu de l'hort i la neteja de gran quantitat de pedres d'un camp.

Tot i tenir en compte el relativament poc temps diari que es va dedicar a la tasca de treball físic (dues hores diàries), podem dir que el seu resultat ha estat plenament satisfactori.

Pel que fa al treball intel·lectual, caldria dir que possiblement hagi estat un xic massa intens, ja que s'ocupava pràcticament la resta de la jornada en aquestes tasques de caràcter teòric.

Després del treball físic, la resta del matí es portava a terme la discussió sobre el voluntarisme i l'elaboració de les aportacions teòriques a aquest debat.

El text d'aquestes aportacions estan publicades en aquest mateix VIA FORA! núm. 19 a la secció central "Sota la ploma".

Per la tarda hi havia xerrades-exposició de la realitat cultural catalana en els seus aspectes més diversos. Així, es va fer la presentació d'ENLLAÇ, com entitat promotora i dinamitzadora cultural, una introducció a la història de Catalunya, la presentació de l'esperanto com a llengua i vehicle de comunicació internacional i l'exposició de la realitat cultural, social i econòmica de la comarca de l'Alt Penedès.

Gairebé cada vespre vam anar a diferents festes majors així com a conèixer el característic i ric folklore viu de la comarca.

EL BATEIG DELS GEGANTS

13 d'agost

De manera periòdica, en els tres últims *Fulls Informatius* us hem anat anunciant i informant de l'estat concret del projecte i realització dels gegants de Guardiola de Font-Rubí.

Per ENLLAÇ ha estat una tasca molt important i alhora gratificant, poder assessorar i orientar aquest projecte. I ho ha estat perquè, a banda del que significa construir uns elements d'acció i de dinamització cultural, eren els gegants del poble on està ubicat el Centre Permanent de Cultura Popular.

Des de sempre hem predicat i hem intentat practicar el fet que es poden realitzar elements d'acció cultural d'una manera diguem-ne autogestionària en tots els seus diferents aspectes, mitjançant l'intercanvi d'experiències i de criteris d'acció tant tècnics, com culturals, estètics, etc.

Així, doncs, i després d'un llarg procés de gestació, concreció i realitzacíó, va arribar el dia 13 d'agost, dia de la Festa Major d'Estiu, i els gegants de Guardiola de Font-Rubí (l'ENCANTADA i EL MORO) van ser presentats per primera vegada i de manera oficial a tot el poble.

Com és tradicional en aquests casos, la seva presentació en societat va ser motiu per a l'organització d'un brillant acte festiu.

També, com és costum, hi va haver els corresponents padrins. En aquest cas el padrí va ser el gegant de Vilafranca i la padrina la geganta de les Cabanyes, ambdós prou coneguts per la seva tradició i pel seu veïnatge.

Per poder dur a terme aquest projecte ha estat necessari mobilitzar més de trenta persones, entre constructors, fusters, modistes, perruqueres, etc. i diferents entusiastes.

Guardiola de Font-rubí pot estar molt satisfeta de poder tenir uns gegants de la talla de l'ENCANTADA i EL MORO!

GUARDIOLA DE FONT-RUBÍ

del 1988

"Fa molts anys en un indret de Font-rubí
mentre tothom celebrava la revetlla de Sant Joan
va passar el rector anunciant
la mort imminent d'un veí.
Davant aquest fet la gresca s'aturà
però d'entre les tres filles d'en Fàbregues
una no va parar de saltar ni de ballar."

Des del castell una veu es va sentir.

"Quedaràs en forma de serp encantada
i sota el castell dels moros tancada.
Només la nit de revetlla podràs sortir.
Si algú sense por desvetlla ta mirada
seràs llavors, per sempre, la geganta de Font-rubí
al costat del moro que compartirà el teu destí."

Sorgí la idea d'anomenar els Gegants:

"L'ENCANTADA I EL MORO"

promotora de cultura popular